

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 139.

V Ljubljani, v ponedeljek 22. junija 1885.

Letnik XIII.

Avstrija po trocarskem shodu v Skiernevicah.

Mnogo se je govorilo in pisalo o shodu treh cesarjev, avstrijskega, ruskega in nemškega v malem poljskem mestu, v Skiernevicah. Pred in po shodu so ugibali politiki, kaj so vkrenili visoki gospodje in kakošne posledice bo imel ta shod za evropsko politiko. Toda pogovori so bili skrivni, tajni, dolgo časa ni bilo mogoče le nekoliko odkriti zagrinjali, za katerim so se obravnavale važne zadeve.

Znatiljelni krogi so pričakovali, da bo naš cesar v prestolnem govoru, s katerim je otvoril ogerski državni zbor, razjasnil trocarski shod. Pa kakor znano, prestolni govor niti z besedico ni omenil sestanka v Skiernevicah. Še le v delegacijah je grof Kalnoky nekoliko pojasnil to stvar. Iz njegovega govora more se sklepati, da od 1878. l. razmere Avstrije in Nemčije do Rusije nikakor niso bile „prijateljske“. V Rusiji je vladala „nekaka čmrnost“ in „velika razdraženost“ do vse zapadne Evrope. „Odlčilni krogi“ so se sicer prizadevali, da bi pomirili razburjene duhove, vendar je bil večkrat položaj zelo „kritičen“ in „nevaren“. Po shodu trocarskem pa razvlekli so se oblaki nevihte, previdni možje so spoznali, da mir in sprava med prvimi velesilami pospešuje srečo in blagor mogočnih narodov. Pomen tega shoda je ta, da so si segli v roké trije mogočni cesarji ter se dogovorili o politiki „miru in pripoznanih sedanjih pravnih razmerah“ (status quo).

Že pred štirimi leti je priporočal znani diplomat baron Hübnér sporazumljenje Avstrije in Nemčije z Rusijo, toraj je sedaj s toliko večjim veseljem povdaril občno zadovoljnost, ki jo je povzročil shod Skierneviški.

Tudi v ogerski delegaciji je poročevalec z veseljem priznal, da se je „Rusija, eden največjih in najmočnejših udov evropske državne družine odkritosrečno pridružila mirni in konservativni politiki“. Morda pretiramo važnost tega shoda? Kar Avstrijo zadeva, gotovo vse; Bismark ima za sedaj še dobro

stražo ob Renu, toraj je odvisno največ od ruskega cara, kako dolgo še ostane „status quo“.

Ta „status quo“ se pa gotovo razteza v prvi vrsti na balkanske dežele. Po besedah Kalnoky-jevih prizadeva si Avstrija že od Berolinske pogodbe, da bi južne države živele v medsobojnem miru, uživale srečno pridobljeno prostost in ne čakale mogočega razpora med Avstrijo in Rusijo, da bi z novo zgrabile za orožje. Tu ravno tiči velik pomen trocarskega shoda za Avstrijo. Prepričani smo namreč, da bi v boji Avstrije z Rusijo vse južne države videli na ruski strani, kar bi bilo gotovo Avstriji v škodo. Le mirnim in varnim potom more si Avstrija nakloniti narode na Balkanu. Da se ne varamo, kažejo zadnje spremembe.

Ozrimo se v Bosno.

Ne moremo sicer trditi, da je avstrijska uprava v novi Avstriji vzgledna, vendar ni bil to edini povod nemirom pretečenih let. Tudi je gotovo, da slovonožci podtikajo Rusom mnogo sovražnih nakan, a mogoče je le, kar so nemški listi trdili, da se je marsikteri rubelj zmuzal skoz Srbijo v Bosno. Nemančev se ni manjkalo po deželi, ki niso imeli ničesa zgubiti, pač pa mnogo pridobiti in ki so radi prejemale ruski denar ter delali sitnosti avstrijski upravi. Ti ljudje so se zanašali mnogo na Črno Goro, kjer so našli zavetja, kakor že znano. Ako toraj izostane ruska pomoč, šla bo tudi Črna Gora Avstriji na roko, konec bo nemirom.

Da Črna Gora gleda le na Rusijo in se nanjo največ zanaša, je gotovo naravno. Ta mala kamenita dežela ima svoje žitne zaloge v Rusiji; v krvavih bojih s turško divjo silo ji je bil ruski narod in ruski car prvi podpornik, največji dobrotnik. Ni toraj čuda, da je ta slovanska država merila svojo prijaznost po razmerah mogočne Rusije do drugih držav. Po trocarskem shodu priznal je Kalnoky, da je Črnogorska vlada prijaznejša Avstriji in je obljubila, da hoče v prihodnje varovati avstrijske koristi. Dejansko je pokazala Črna Gora svoje prijateljstvo, ker je premestila avstrijske vstaše iz severne dežele v južno, od koder jim ne bo tako lahko mogoče nadlegovati Bosne in Hercegovine. Upamo, da

tudi Avstrija ne bo odrekala svojega prijateljstva mali državi, to tem bolj, ker sta naša prestolonaslednika kot visoka gosta črnogorskih sokolov meseca marca l. l. gotovo dobila najboljše vtise iz Črne Gore.

Poleg Črne Gore ste še Srbija in Bolgarija, s kterima mora računati naša država. Znano je, da ste si bili te dve državi zadnji čas skoraj v laséh. V Srbiji prevladuje nekaj let sem avstrijski, v Bolgariji ruski vpliv. Mogoče je, da so tudi v Srbiji neki možje netili lansko vstajo ter hotli razporediti srbsko, Avstriji prijazno vladu. Kot avstrijski Slovani moramo želeči, da v Belem Gradu in Sređi (Sofiji) prav cenijo dobre ramere med Avstrijo in Rusijo, in mirno celijo rane, ki jih jim je vsekali turški jarem.

Celó na Grškem je povzročilo prijateljstvo severnih držav za Avstrijo vgodnejše razmere. Grška je zadnji čas v trgovini mnogo napredovala. Povečala se je v deželi mreža cest in potov, pomnožile ste se uvoznja in izvoznja, Patras in Piräus sta važni trgovinski mesti. Avstrija mora skrbeti, da tu izpodrine angleškega, francoskega in laškega trgovca. To bo sedaj Avstriji tem lažje, ker v Atenah spoznajo, da jim ravnotežje srednje Evrope pomaga proti izključljivemu pokroviteljstvu Anglije in Rusije in da jim Avstrija ne bo še tako hitro „v Solunu prestrigla ceste v Carigrad“.

Prijateljske razmere z balkanskimi državami imajo za Avstrijo tudi v narodno-gospodarskem oziru najboljše posledice.

Kakor znano, je bilo na Berolinskem kongresu določeno, da se ima Dunaj zvezati s Carigradom z železnico preko Srbije in Bolgarije, s Solunom preko Srbije in Makedonije, to pa v treh letih. Pretekla so že več kakor tri leta, in železnice še niso dokončane. Temu je kriva največ nemško-židovska politika našega državnštva. Avstrija je sicer spolnila svojo dolžnost in željo ter sezidala železnico od Budapešte do Zemuna. Tudi Srbija je pričela z delom v septembru pr. l. od Belega Grada do Niša. Bolgarska črta je kratka, in knez bolgarski bo pri sedanjih razmerah gotovo skrbel, da sezida želez-

LISTEK.

„Dvanajsterim večerom“ zadnji dodatek.

(Dalje.)

V. Gosp. pesnik svojo obupnost in otožnost opravičuje s tem, da hoče vzbujati sočutje in sicer dejansko, o tem da pričata dva zadnja odstavka njegove „obrambe“. Tu je staknil gosp. pesnik važno vprašanje, ktereга razpravo prihranim za drug pot, ker hočem o „sočutji“ temeljito razpravljati ter pokazati, kako se ima sočutje vzbujati. Le eno mu tu odgovorim. Sklicuje se g. pesnik na pismo profesorja prijatelja, češ, da temu so bile njegove poezije vir tolažbe. A kaj veljajo, g. pesnik, taki dokazi, sklicavati se na privatno pismo! Pridite k meni in jaz Vam hočem pokazati družega profesorja prijatelja, ki mi je, ne pismeno, ampak z živo besedo trdil, da se ga beročega dve ali tri Vaših pesnij vselej poloti otožnost in potrnost.

To je bistveno vse, kar mi g. pesnik odgovarja. Res malo je; pričakoval sem veliko večje, obširnije protikritike. A vidim, da se je g. pesnik mojih naj-

trdniših dokazov popolnoma izognil. Koliko sem jaz n. pr. o bistvu molitve govoril in jasno dokazal, da pesnikova molitev ni prava molitev, ampak blasfemija. Ni bilo toraj vredno, g. pesnik, vsaj nekaj se ozreti na moje dokazovanje? Ne veste, da dokler ali Vi ali kdo drug za Vas ne podere, kar sem sezidal, je Vaša pravda zgubljena pred trezno mislečim razumnštvom? Komaj peti del od tega, kar sem jaz spisal, odgovorilo se mi je in še o tem je polovica, kar ne spada v stvar. Ali si li res g. pesnik obeta, da me je ugnal s kopico fraz in sarkazmov? Čudna obramba taka! A med tem, ko se g. pesnik skrbno izogiblje mojega dokazovanja, skuša z druge strani mojo logiko in eksegezo, moje nazore o liriki in kaj vem kaj še smešiti, sploh orožje, s kterim sem ga pobijal, skuša mi iz rok izviti, češ, da ga ne znam rabiti, moja kritika je vsa prisiljena, nenaravna! Kako da je z lirskimi pesnimi, pravi, da ne umém in nikoli ne bom umél, ker mi manjka organ za to! No, res li misli g. pesnik, da moram sam lirik biti, predno se predrzujem lirike kritikovati? Ne dam se lahko o bistvu lirike od drugih podučiti, tako da teorijo o pesništvu lahko bolje razumem kot vsak drugi pesnik? Koliko imamo narodnih pesni, kterih

lepoto po pravici občudujemo, in vendar da bi enega njihovih skladateljev, morda priprostega kmeta, vprašali, naj nam razloži najložje poglavje o estetiki, kako bi nas začudeno pogledal. In, ali ni Aristotel pisal o poetiki, in sicer dosti resničnega, a komu bo le na misel prišlo velikega filozofa za to ne poslušati, ker sam ni bil poet! Sicer pa Vam vprašanja o liriki ne bom ostal dolžan.

Sploh, da ponavljam, kar sem že v drugem dodatku omenil, naši pesniki bi hoteli biti polubogi, kterim bi se zemljan ne smel bližati nego na kolenih, z očmi v tla obrnjenimi, nedosežni, podeljeni nam le v malikovanje. Pesnika, da se ne smé kritikovati, kakor druge ljudi, zanj je drugo merilo! Take in enaki nezmislji mora človek zopet in zopet slišati. In ker že o tem govorim, omenim naj še nečesa. Nedavno mi je pisal predrag prijatelj, da je dosti takih ki se, kakor menim, bistveno z menoj zlagajo, dosti takih toraj, ki pravijo, da sem v drugem dodatku postopal pretrdo, „kajti poezija se ne dá meriti in ocenjati po strogih modroslovnih posledicah.“ Kaj nam je o tem misliti, razložil sem že v prvem dodatku. Jaz se s takim mnenjem nikako zlagati ne morem, ter je smatram za popolnoma napačno. Pes-

nico, kakor hitro mogoče. Najbolj odlašala Turčija, kakor navadno. Še le meseca februarja se je Porta zavezala v določenem časi dogotoviti železnico. In Avstriji bo morala biti skrb, da Turčija reši svojo nalogo. Tako upamo, da se v prihodnosti približamo mirnim potom Jugoslovanstvu v blagor Avstrije in narodov na jugu. H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. junija.

Notranje dežele.

Ni je skoraj dežele pod našim cesarjem, ki bi se s takim ponosom na izvršene volitve za državni zbor ozirati smela, kakor ravno **Dalmacija**. Povsod so prodrli narodnjaki, če tudi so se hudo borili za zmago. Lahki in ž njimi združeni Srbi podlegli so krepkemu narodnemu duhu najpoprej v kmečkih občinah, potem v mestih in naposled pa še v velikem posestvu. Dalmacija je svoje slovansko lice jasno pokazala, ob enem se je pa tudi Srbom vtisnil sramotni pečat narodnih izdajic na čelo. Ti vražji ljudje se bratijo z najhujšimi sovražniki našega naroda, z Lahki, s kterimi se morajo Primorci boriti na smrt in življenje. Koliko bi bilo lepše, če bi se Srbi bratili s Hrvati, s kterimi so jednega rodu in jedne krvi, kakor pa da gredo Lahom v roke segat, pri kterih se nimajo prav nič dobrega nadjati. Dalmatinci so si s soglasno volitvijo mož, ktere jim je nasvetoval volilni odbor, dali najlepše spričevalo politično zrelega naroda; ob enem je pa to tudi najlepši dokaz zaupanja, ki ga ima narod do svojih poslancev. Stroga disciplina in ne politika na svojo roko je ravno tisto, kar je hvalevredno in večinoma tudi po primeri slabim močem k zmagi pripomore. C. kr. uradniki, večinoma privrženci laške stranke, so se tudi v Dalmaciji Taaffeju po robu postavili in so agitirali za kandidate vladi sovražne. To je tako čudno, da se kar umeti ne dá, kako da Taaffejeva vlada svojim organom tako postopanje dovoljuje, kar bi se v nobeni drugi državi ne trpelo. Naj le na Nemškem poskusijo uradniki Bismarku vprijeti se ali pa na Srbskem Garašaninu, joj kako hitro jih preskrbe s „plavimi“ polami. Le v Avstriji se vse sme, ako namreč dotičnik le ni Slovan. Temu se pa že malo bolj na prste gleda.

Levičarjem je vse dobro, kar se dá za oklešček porabiti, ktereга potem sedanji vladi pod noge mečejo. Kdo bi si bil mislil, da se bodo Brnskih neredov in delavskega kujanja poslužili za svoje namene ter vlado zanj odgovorno delali. Taaffe je vzrok, trdijo, da so delavci v Brnu nezadovoljni, ker so tako slabo obrtno postavili napravili. No, da obrtna postava ni ravno vzor popolnosti in dovršenja, je resnica, ali kje pa je postava, ki bi bila povsem popolna in vzorna? Pri najboljši se dá kaka pomankljivost najti, kaj bi se toraj na tako kočljivi stvari ne našla, kakor je ravno obrtna postava, ki je tako rekoč vez med dvema skrajnostima, med gospodarjem in delavcem. Prvemu zdi se premehka, ker premalo dela določuje, drugemu je preojstra, ker se mu še tiste ure predolge zdé za navaden delavnik, ki jih je postava določila. Poprej, ko so delavci po 14 in po 16 ur, pa tudi še več neprestano delali, je bilo vse prav. Delali so in molčali. Sedaj pa, ko so njim na korist ure za delo skrajšali na deset ur in pol, jim je pa še to preveč in le 10 ur tirjajo. Če se jim bo to dovolilo, tirjali bodo 8 ur, kakor imajo to uradniki. Da pa liberalni listi delavce pri tem brezumnem zahtevanju

tako rekoč podpirajo in jih indirektno še navdušujejo za protipostavno zahtevanje, je neodpustljivo in kazni vredno. Saj so zaostali liberalci v državnem zboru večino imeli, zakaj pa niso tedaj sami bolj vgodne postave za delavce napravili. Vse postave iz tiste dobe so take, da bi svet na beraško palico spravile, naj bi bile še kaj dolgo v veljavi.

Tistim **Rusinom**, ki so iz Galicije potovali v Petrograd na slavnost sv. Cirila in Metoda, ter so se potem velikega banketa vdeležili, se bo slaba godila, ker so Slovani. Gališka vlada, oziroma policija, kliče jih vse drugega za drugim na odgovor ter jih opozoruje na nek odlok iz leta 1852, kteri pravi, da naj se vsako demonstrativno dejanje, ktero vladi sovražna načela izraža, vzame v policijsko preiskavo, če prav je poleg tega tudi kazenski sodnji zapadlo ter naj se kaznuje z globo 1 do 100 gold. ali pa z zaporom 6 ur do 14 dni. Tega se imajo vsi tisti Rusini nadjati. Najhuje bo pa zadela državna oblast tiste Rusine, kterim se bodo zveze s slovanskim dobrodelnim društvom v Petrogradu dokazale, ker je znano, da ima tisto društvo Avstriji sovražne namene. Med tistimi romarji je tudi glasoviti P. Naumovics, dalje več vrednikov in nekaj drugih velikoposestnikov. Je že res, da ni v redu, ako se tu pa tam prevelike simpatije in zraven še na nagajiv način do drugih držav in drugih narodov kažejo, tega tudi nikoli zagovarjali ne bomo. Čudno pa, da se Nemcem ni nič hudega bati, če tudi Bismarku napivajo, če tudi po volitvi nemškemu cesarju „hoch“-kličejo. Zato se živ krst ne zmeni, menda za to ne, ker se jim vredno ne zdi ali kali!

Vnanje države.

O **shodu treh cesarjev**, ki ima zopet letos biti, se časnikarji že poskušajo, drug drugega prekositi, kdo bo več in spretnjeje — lagal! Na vse mogoče načine sklepajo, kje se bodo sošli cesar Aleksander, cesar Franc Jožef in cesar Viljem, ako ga Bog do tedaj še pri življenji pusti. Danes imenujejo zopet nek grad blizu Skiermievic, kjer so se bili sošli lansko leto; včeraj pa so pravili, da je cesarski grad Reichstadt za to odločen. Najlepša pri vsem tem je pa vest, ki kakor bomba med take novice pade in jih takoj do mrtvega pobije, da niti na Dunaji, niti v Petrogradu do sedaj o tem govorjenja ni bilo. Tudi za čas časnikarji že dobro vedó, meseca septembra, si bodo namreč trije glavni stebri evropskega miru v roko segli, v uradnih in dvornih krogih pa tudi o tem ni še prav nič določenega. Kaj naj si pač človek čitajoč take zmedene in protislovne novice o žurnalistiki sploh še misli? Se že včasih primeri tudi najbolj vestnemu časnikarju, da kaj zapiše, o čemur je po krivem podučen, trdno misli, da piše resnico; no taki slučajji se radi oproščujejo. Drugače pa je s kombinacijami ali lažmi, ki jih časnikar piše, da bi pozornost na-se obračal, češ, vedno imamo prve in najbolj zanimive novice. Da, da; toda le vprašati se ne sme, kakšne so in pa drugih časnikov tak naročnik ne sme brati, sicer mora takoj vso vero v svoj list zgubiti.

Ministerske krize na Laškem ni še konec in se tudi še ne vé, ali bo šel minister zunanjih zadev, Mancini, ali pa še ostal, če tudi mu kamora ni kredita dovolila. S tem so se pa Lahki sami s seboj sprli. Da je Mancini po Rudečem morji broditelj, so Lahki sami krivi, ker so ga sami k temu navduševali. Lahom še ni dosti, kar imajo; še več, mnogo več hočejo imeti. Ker se pa v Evropi še ne dá dobiti, po čemur hrepené, obrnili so poželjive svoje oči v Afriko na Rudeče morje. V Evropi bi radi Nizzo in pa avstrijsko Primorje; toda prve jim ne dajo Francozi, pri drugem jih bo pa Avstrija po prstih krenila, kedar bodo zopet roke po njem stegali. Da si pa vendar kolikor toliko

vročo kri ohladé, šli so v Rudeče morje, kjer so se mislili na angleški hrbet naslanjati, če bi sami ne mogli zadosti trdno stati. Angleži, kakor je znano, so se jeli iz tistih vročih krajev umikati in so Lahe same pustili, kterim so se pa zaradi osamljenja prav pošteno jele hlače tresti. Da je bila tista ekspedicija lahkomišelná, je celemu svetu znano, da jo je pa laški narod odobral, pa ni še tako javno. Kar je tedaj odobral, ravno tisto sedaj zametuje in ministra za to odgovornega dela, namesto da bi sebe na prsa potkal in „mea culpa“ rekel. Ona ekspedicija ima poleg tega, da je že sedaj popolnoma skažena in se bo polagoma vsušila, kakor voda v posodi, če vedno na solnei stoji, tudi še to napako, da je Italija ž njo žalila posestne pravice Turčije. Druge velesile, kakor Nemci, Angleži in Francozi so se polastile v Afriki pokrajin, ki še niso imele nikakega gospodarja; to pa, kjer so se Lahki vtaborili, je že zdavnej pod vrhovno oblastjo turškega sultana. Toda, za to bi se Lahki ravno ne bili mnogo brigali, saj so navajeni krivice delati in so po doprinešenih krivicah to postali, kar so, če bi bil le Gladstone tudi ostal, kar je bil. Ker je pa Gladstoneva zvezda ugasnila, se tudi laška, ki je od Gladstoneve svoj lesk dobivala, več ne sveti. V ožgled tega lahko rečemo, da je Gladstone Manciniju stol spodnesel in če ta pade, naj se v prvi vrsti sam sebi in svojemu narodu v drugi pa Gladstonu zato zahvali.

Courbet, francoski general in zapovednik v indiskem morji je bil mož, ki je bil vsem strankam na Francoskem všeč, kar ni malenkost. Če človek jednemu vstreže, se navadno drugemu zameri in ga tretji pisano gleda. Pri Courbetu tega ni bilo. Njega so obrajali republikanci in monarhisti enako. Legimitisti so v njem videli pravega moža, ki bi bil francoskemu kraljevemu prestolu zopet kralja preskrbel sčasoma; klerikalna stranka pravi, da je bil Courbet njen pristaša, kar je dokazal s tem, da je dal večjo svoto denarja za zidanje cerkve na Montmartru na čast Jezusovemu sreču; tisto cerkev mislijo pobožne duše postaviti v zadostenje za obilno razžaljenje božje, ktero je dandanes po celem Francoskem silno razširjeno. Republikanci zopet trdijo, da je bil Courbet njih, ker je bil velik prijatelj Ferryjev in o tem je pa znano, da je bil celó komunistom velik prijatelj. Da pa Courbet ni bil poseben prijatelj, vsaj političen ne, Ferry-jevega ministerstva, dokazuje nam to, ker je večkrat pismeno svojo nevoljo o tistem izražal in celó zahteval, da bi se moralo skupno Ferry-jevo ministerstvo posaditi na zatoženo klop zaradi slabe politike v Tonkinu, ki bo po njegovem mnenju mnogo vojakov in še več denarja požrla, ktereга bodo morali Francozi pri davkih vkladati. Da je tukaj pretirano, je resnica, kajti pokrajina Anam v istočni Aziji je silno bogata in rodovitna dežela, ki bo Francozom mnogo dobička dajala, kaj pa še le trgovina, zaradi ktere so ravno tjekaj drli!

Jedna pglavitnih točk v kitajsko-francoski mirovni pogodbi je ta, da če bi **Kitajci** hoteli železnico v Tonkinu delati, morajo popred Francoze za dovoljenje vprašati. Ali se bodo te točke držali ali ne, ne vemo, toliko pa časniki sedaj vendarle pravijo, da se bodo Kitajci zgradbe železnice v domači deželi poprijeli, in sicer kar na treh krajih. Delali bodo proge: Peking-Tientsin, Peking-Nanking - Kanton in Nanking-Sangaj. Ker Kitajci načelno ne trpé, da bi si tuje v notranjem „nebeškega kraljestva“ kaj posestva prisvojili, so na kitajskem dvoru v Pekingu sklenili tiste železnice z domačimi močmi izdelati in tudi vsekozi le domačine v službo sprejemati. Ker pa zgradba železnice neizrečeno veliko denarja veljá, vzeli bodo na posodo. Kitajci sploh tujcev ne vidijo radi med saboj in so od nas ravno nasprotni. Mi smo vsi srečni, če za-

niku namen je človeka povzdigniti, ublažiti. Človek je pa razumno bitje ter se kot tak le z resnico dá pooblašiti. Sanctifica eos in veritate. Zatoraj je pa pesniku prva naloga in najsvetejša dolžnost resnico vpodabljati in učiti, ako tega ne stori, je kriv učnik in zapeljivec. Razloček med umetnikom in drugimi učeniki in blažitelji človeštva obstoji le v obliki, le v obliki, da še enkrat povdarjam, Pri teh, kterim prištevamo filozofe, matematike, zgodovinarje in sploh druge učenjake, je oblika vsakdanja, brez zunanje olepšave, zatoraj ne zavzema toliko domišljije, ne vnema čutov, ampak trezno govori naravnost k razumu; pri umetnikih je oblika nenavadna, praznična, gizdava, zatoraj vpliva najpred na domišljijo in čute, te pred vsem očara, potem še le prodré do razuma.

Zatoraj, kakor vidimo, i tu i tam pri umetniških umotvorih kakor pri znanstvenih, vse nazadnje meri na razum, v teh kakor onih hoče se človeku predstaviti kaka misel, ideja, da jo vsprejme in se tako duševno sovrši in blaži, razlika je le v obliki. Ta ideja pa, ta misel je ali prava ali napačna. Zatoraj se pa tudi pri pesnikovem umotvoru, kakor pri vsakem drugem mora pred vsem vprašati, vpodablja li pravo ali napačno idejo, se li zлага z resnico ali ne. Vem dobro tudi jaz, kaj je

„licentia poetica“. Toda vedeti nam je, da ta licentia pesniku ni dana, da bi ga izvzela od zakona večne resnice, kteremu se ne more in ne sme odtegniti nobeno razumno bitje, ne angelj, ne človek. Da, raztegnimo ono licencijo, kolikor nam ljubo, dovolimo pesniku vse, toda nikdar ne bo smela presegati mej oblike; čez te meje nikoli in nikdar; kakor brž stopimo v kraljestvo resnice, kakor brž se vpraša, kaj je pravo, kaj je napačno, kaj dobro, kaj slabo, pesnik bodi še toliko visok in nedosežen, stopiti mora s svojega Parnasa, in vstopiti se z nami, pustimi prozaiki, na eno in isto stališče. Tukaj je nam popolnoma enak, „sicut unus ex nobis“, tukaj mora tudi privoliti, da se mu premerijo čeljusti z enim in istim merilom, kakor vsem drugim mislečim Adamovim sinovom. To merilo je logika, ali recimo sploh, filozofija. Merilo, sicer strašno vsem onim, ki nočejo spokoriti razuma pod nevpogljivi jarem resnice, vendar odtegniti se mu ne more nikdo, nikdo. O logiki lahko rečemo, da je kraljica med vedami. Saj ona zasega vse, v čemur se karkoli javlja človeška razumnost. Razumnost se namreč dejstveno po stalnih duševnih zakonih, tako da še dveh pojmov ni vstani človek spojiti v sodbo, da ne bi se to vršilo po enem ali drugem duševnem zakonu. Ona veda pa, kteri so ti zakoni predmet,

je logika. Ta nam toraj podaja ključ do vsega mišljenja človeškega; ona se nikomur ne uklanja, ampak vsem brezobzirno preiskuje razum, razmotruje vse skrivnosti človeškega srca, vse zasega, vse sodi: zgodovinarja, moralista, politika, postavodajalca. Ne vem, zakaj bi tudi pesnika ne? Saj hoče tudi pesnik biti razumnik? Prav; toraj naj se podvrže logičnemu merilu; ako ne, naj se odpové časti razumnika, potem se pa nikdo več ž njim pričkal ne bo. Še več. Trdil sem in še trdim, da pesniku se še manj sme prizanesti, ako greši proti resnici, in to zaradi prikupljive, domišljije in čute očarajoče oblike, vsled česar se čut in srce navadno že vname za ideje pesnikove, predno jih razum razmotri in za dobre ali napačne spozná. Vemo pa, kako težko se je odtegniti vplivu idej, za ktero se je srce vnelo in čuti se razburili, akoravno kasneje razum presodi njihovo napačnost.

In tako sem tudi jaz z merilom logičnem premeril pesnikovega: „Človeka nikar!“ Dokazal sem, da nazori v njej vpodobljeni so pesimistični, napačni. Zatoraj pa ne vem, kaj hoté reči oni, ki sicer priznavajo zmote pesnikove, vendar pa se jim zdí, da sem pretrdo ocenil ga. Oni sami z mano trdé, da je pesnik zabredel v zmoto. In ako jih vprašam, v kake zmote, mi enoglasno odgovoré: v

moremo tuju boljši kos kruha dati in to ne le pri navadnem težkem delu, temveč tudi v službah in uradih je tako; Kitajci so ravno narobe, oni le svojim vse privoščijo in se za tujca jako malo brigajo. Pač bi se posebno mi lahko mnogo od njih učili, kako in kaj gledé vedno večjega števila tujcev, ki se k nam vrivajo domačine spodjedat. Če n. pr. pri nas kak večji zavod, recimo, kako banko napravimo, moramo jo tuju izročiti, sicer bi menda ne imela „kraha“! Če delamo kje kako železnico, mora večina tujcev biti, drugače menda ne bode dobra. Od Kitajcev se učimo domoljubja!

Izvirni dopisi.

Iz Šmartna pri Litiji, 19. junija. Dvojno nesrečo smo imeli v noči od 17. do 18. t. m. v naši fari. V Litijskem rudokopu se je ubil tisto noč v jami neki rudokop J. Resnik, ki je ravno kos lesa zabijal v vrh, ko se nagloma utrga kos kamna in ga precej do smrti pobije. Ubogi ranjki zapustil je ženo in več otrok. Pogreb ranjkega J. Resnika je bil danes ob 7. uri zvečer, navzoči so bili vsi rudokopi s svojimi prižganimi svetilnicami in godbo, ker bil je ranjki sam godec. Navzoči so bili iz rudniške tovarne g. Eichelter, vodja tovarne, bar. Apfaltrern in več drugih. Vsem so se smilili otroci, ki so tako milo jokali in zdihovali, gosp. vodju in marsikom so solze v oči stopile. Bog mu bodi milostljiv; naj v miru počiva!

In ravno isto noč je bil ogenj v Litiji v hiši gospé M. Jenko, ko se je špirit užgal, ogenj so kmalo zadušili, mislimo, da škode ni velike.

Z Vrhnjske okolice, 21. junija. „Zdravo telo najboljšo blago“, pravi pregovor; a žalibog da ljudje za zdravje malo skrbé, dokler ga imajo. V dokaz tega naj vam sledeči žalostni prigodek poročam, ker vidim, da ga do zdaj še nikdo ni.

Pretekli teden padlo je pač mnogo trave pod koso. Tudi pri nas smo pridno kosili. Ker je bilo vreme lepo in za sušilo jako ugodno, je bilo vse na travnikih. Delo in vročina vžaja človeka. Tudi pri nas so kosci tožili vedno čez žejo, a nekteri so se znali vendar nekoliko premagati; le jeden je bil toliko nepotrpežljiv, da je kar k Ljubljani tekkel ter se je slastno navlekkel. A kaj se zgodi? Komaj stori nekaj korakov, ko se zvrne ter umrje. Tresejo ga ter drgnejo, vse nič ni pomagalo, mrtev je bil, pa bilo je vse zastoj. Naj počiva v miru!

Naj bi naši mladi ljudje ta izgled dobro zapomnili, ki dostikrat tako neprevidno vroči in razbeljeni pijejo, se prehlade ter potem hiraajo in gredo mnogo prezgodaj v grob. J. D.

Domače novice.

(„Sokolov“ izlet v Loko) včeraj je bil bolj veličastnemu in slavnostnemu sprevodu, kakor pa kakemu izletu podoben. Loka je sama sebe prekosila! Ker je deževno vreme izlet zjutraj pokazilo, napravil se je taisti opoldne. „Sokol“ je zapustil z godbo in zastavo ob 11 čitalnico idoč na južni kolodvor,

odkodar se je z vlakom odpeljal. V Loko pred kolodvorom napravljen je bil prvi slavalok ondašnjih gasilcev s pomenljivim napisom: „Gorimo za narod, gasimo požar!“ Pred slavalokom so bili zbrani gasilci, ki so prišli „Sokola“ pozdravljati. Po pozdravu vbral je „Sokol“ pot pod noge preko Suhe, kjer je bil drugi slavalok: „Suha Vas pozdravlja!“ Tukaj in ob kolodvoru streljali so fantje s topiči in navdušeno „Sokola“ pozdravljali. Velike line v zvoniku bile so z zelenjem olepšane in pa slovenska zastava je vihrala iz njih. Pred mostom podarila je belo oblečena deklica pod vodstvom gospodičine Minke L. „Sokolu“ krasen šopek z narodnimi trakovi. V mestu poleg orožniške postaje postavljen je bil zopet slavalok: „Loka Vas pozdravlja, sinovi naroda!“ Tukaj je „Sokola“ sprejela prijazna Loka, kakor se sprejema iz vojske vračajoč se vojskovodja.

Tri zale gospice, jedna belo, druga modro, tretja rudeče opravljena, stale so ob čitalniški zastavi in ob stotinah zbranega naroda obojega spola in vsake starosti s tremi venci in prekrasnim trakom za „Sokolovo“ zastavo in je modro oblečena g. Sušnikova jako ljubeznjivo in laskavo „Sokola“ nagovorila izročevajoč mu trak belo-modro-rudeč s težkimi srebrnimi franžami na večni spomin današnjega dne. Vence so dobili: starosta „Sokolov“ g. Valentinčič, „Sokolova“ zastava in pa pevovodja g. Valenta.

V imenu mesta pozdravil ga je župan gospod Sušnik jako lepo napominjaje „Sokolovega“ delovanja za probujenje in povzdigo narodnosti. Za g. Sušnikom izgovoril je v imenu čitalnice, ki je z zastavo „Sokolu“ nasproti prišla, g. Mohar, na kar se je starosta gosp. Valentinčič vsem skupaj jako toplo zahvalil za tolikan ljubeznjiv, slovesen in veličasten sprejem.

„Sokol“ se dvigne dalje in je ravno jel dež naletavati; toda silnejši nego dež spod neba in huje nego ploha iz vtrganega oblaka vsipati jeli so se mični in dišeči šopki iz vseh oken po celem trgu na rudeče srajce! Sedaj je še-le videl „Sokol“, kako da je priljubljen, kamor se prikaže, in kako da je pri sreči našemu narodu. Slava in čast loškimi dekletam za to proslavljenje svojega ljubljence „Sokola“!

Na „Štemarje“ dospevši moral se je „Sokol“ takoj umakniti v notranje prostore, če tudi je bilo jako okusno zunaj pod senčnatimi kostanji zanj pripravljeno; dež je začel liti, kakor iz škafa in to brez prenehanja do pozne noči. To je pa ravno „Sokola“ oviralo, da ni mogel oznanjenega programa izvršiti in se je zabava le bolj na petje in napitnice omejila. Kljub temu pa mislimo, da se ne motimo, če rečemo, da bo ta izlet vsakemu, kdor se ga je vdeležil, vedno ostal v spominu. Z večernim vlakom vrnil se je „Sokol“ v Ljubljano, kjer se je tiho razšel. Vrlim Ločanom pa še jedenkrat najkrepkeji: „Bog Vas poživi!“

(Častnega gosta) imel je včeraj „Sokol“ s saboj na izletu v Loko, g. Dolinarja namreč, vrednika „Jurja s pušo“ in zastopnika Tržaškega „Sokola“, ki je prišel nalašč zaradi tega v Ljubljano, da se

vdeleži izleta v njegov rojstni kraj Loko. Gosp. Zagorjan mu je pa tudi gledé na to napravil izvrstno napitnico v tako živih in krepkih besedah, kakor bi bil iz bukev bral. Živo je risal britko stanje in težavno nalogo, ki jo imajo ravno Tržaški Slovenci, ter jih je opominjal k zložnosti in vstrajnosti. Gosp. Dolinar se mu je v imenu Tržaških Slovencev zahvalil.

(Obletnica slavne zmage.) Danes, sv. Ahacija dan, je 292. obletnica bitke pri Sisku (l. 1593, 22. junija), kjer je bil Hassan paša premagan in mrtev. Njegova zgornja obleka se je shranjevala za spomin v škofijski cerkvi. Na povelje prečast. stolnega kapitela je bila ta obleka predelana v mašni plajšč (l. 1655) ter zapovedano, naj se skrbno varuje in le 22. junija za slovesno sv. mašo pripravi, sicer pa redko kedaj čez leto, če ne, se bode oskrbnik imel za neskrbnega za starinske reči. Napis na kasuli se tako-le glasi: „Haec casula confecta est ex paludamento Turcico Hassann Bassae qui anno 1593 die 22. Juny ingenti praelio ad Sissekhium fusus occubuit. — Longo usu attrita in hanc formam redacta est anno 1655, volente jubente venerabili Capitulo. — Custos templi eam posteritatis memoriae diligenter conservato, quotannis die 22. Juny ad solemnem Missam exposito, et ne iterato usu consumatur quam rarissime per anum proferto, alioquin sacrae vetustatis iniurius habetor (?)“

(Dnevni red javne seje mestnega odbora), v torek 23. t. m. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosodstva. — 2. Personalnega in pravnega odseka poročilo o izpustu magistratnega uradnega praktikanta Viktorja plem. Schreya iz mestne službe. — 3. Finančnega odseka poročilo: a) o K. Sirnika prošnji, naj mu mesto proda svojo hišico št. 19 pred prulami; b) o skontriranji vseh blagajnic in zakladov, s katerimi upravlja mestna občina, vršivšem se v 9. t. m.; c) o mestnega magistrata nasvetu, da se odpiše Josipa Grmeka na dolgu ostala stanarina v znesku 94 gold. 41 kr. — 4. Stavbinskega odseka poročilo o vspehu nove licitacije gledé gradnje obrežnega zidu pod Hradskega mostom. — 5. Šolskega odseka poročilo o izvolitvi dveh članov c. kr. mestnega šolskega sveta. — 6. Poročilo odseka za olupavo mesta in finančnega odseka o vlogi jahališkega odbora gledé prostora za sezidanje jahališča.

(Čast. gosp. Ivan Brezovar), kaplan v Cirknici, ki je danes teden 14. t. m. za pljučnico zbolel, bil je danes 21. t. m. previden s sv. zakramenti; s tem naznanilom bodi priporočen vsem znancem in prijateljem v molitev, posebno pa duhovnim sotrudnikom v blag spomin.

(500 goldinarjev) podaril je presvitli cesar Podpeškim pogorelcem iz lastnega premoženja.

(Sneg) je pobelil včeraj Kamniške planine skoraj do dna. V Ljubljani in okolici je pa dež neprestano lil.

(Dijaki rudarske akademije) v Ljubnem na Stajarskem napravili bodo od 21. junija pa do 8. julija daljše izlete po raznih rudokopih in tehničnih zavodih. Na Slovenskem bodo obiskali Celje, Stori, Trst, Pulj, Kopar, Piran, Carpano, Albano, Idrijo, Litijo in Pliberk.

pesimistične. Prav; ako so res pesimistične zmote, potem pa tudi jaz nisem mogel, nisem smel drugače soditi; saj vendar se ne dá med resnico in zmoto posredovati, kakor pri družih rečéh, češ, jaz odstopim malo, ti ravno tako, pogodiva se, da bo tvoja veljala in ob enem moja. (Ne, resnica kot taka izključuje zmoto, zmota pa resnico, tu se ne dá pogajati, tu je, kar je, in to ni ne pretrdo, ne premehko.)

Res sicer, da mi g. pesnik očita, da stvar, ki potrebuje toliko dokazovanja, ne more biti dobra. Jaz pa odgovarjam, da kdor resnice vsprejeti noče, se ne dá ne s kratkim ne z obširnim dokazovanjem prepričati. O prvi izdaji pesnikovih poezij zaslišalo se je več glasov, ki so pa le bolj kratko in površno izražali dvome o njegovih nazorih, tudi jaz sem nekje v latinskem jeziku prav in direktno in prizanesljivo v tem zmislu pisal. Upalo se je, da bo tako postopanje g. pesnika opozorilo. Ko pa to ni nič pomaglo, prijel sem spet za pero in v dveh dodatkih obširno dokazal ravno to, kar se je bilo pred tremi leti le površno pesniku očitalo. A tudi s tem nisem vgodil. Onikrat je bilo premalo, zdaj je preveč, onikrat zaradi pičlosti nevažno, zdaj zaradi obilnosti nevarno! Tako je: kateri noče videti, ta ravno ne vidi.)

Še nekaj, in sicer o „zdravem razumu“. Čudno, da se v boji, ki se nekaj mesecev sem bje med menoj in mojimi nasprotniki, o filozofiji tako pomišljavno in nezaupno govori in se proti njej tako rado sklicuje na zdravi razum, na „nepokvarjeni okus“, češ, s tem pobije najprostejši kmet najbolj učenega filozofa, toliko bolj pa mene, ubogega doktorja. In kaj, g. pesnik me zato, ker sem se, da govorim z njegovimi besedami, ker sem se oborožil z orožjem filozofije in glavo pokrtil si s čelado logike, primerja z ošabnim Goljatom, sebe pa s pastirčkom Davidom. Zato ker se bojujem z orožjem filozofije, zato sem ošaben Goljat!? Kaj se pa hoče s tem primerom reči? Se imamo li filozofije braniti, sramovati se je! Menda saj ne bote hotli reči, da zamore resnico bolje spoznati in braniti zdravi razum prostega kmeta, kakor pa filozofično izurjen učenjak? Ne veste, da filozofija zbistri naravni razum in ga sovrši? Ali spadate morda tudi Vi med one, ki pravijo, da je bolje nevednemu ostati, brez zavestnemu, kakor učiti se in likati? Vém, da taki nauki so se v slovenskem slovstvu že izjavili. Toda, ako so pravi, potem moramo zavreči vso filozofijo in vse vede kot slabe, zapreti šole, sežgati vse knjige in knjižnice ter iti na polje in v gojzde, da tam živimo brez drugih viših skrbi, nego za telo

„ut prisca gens mortalium“, da govorim v zmislu Stritarjevem. Toliko povdarjati zdravi razum proti filozofično olikanemu! Morda imate v mislih modérno skeptično filozofijo nemško? No, potem imate prav, ker res je bolje ostati pri zdravem razumu, kakor pa osvojati si tako modrost, ki dosledno pelje do tajejanja vsake resnice in vede. Toda vedeti morate, da filozofija, katero jaz spoznavam, je ona, ktera se zлага s krščanskimi principi (načeli), ktera je od sv. cerkve priznana in priporočena. In te se ne bom sramoval, ker sem prepričan, kako strašna je vsem sovražnikom resnice, kako uspešno in zmogovito se z njo zmore boriti. Res sicer, da gosp. pesnik sam ni filozofično premoetroval, kar je v svojih pesnih izrazil. Tudi priznavam, da se s filozofijo sploh ni dosti bavil, ker bi bilo sicer nemogoče zabresti v tolika protislovja, ko bi bil le količkej filozofično izobrazil se. A to mi ne jemlje pravice modroslovno ga kritikovati; ker akoravno ne on so pa toliko bolj oni, iz katerih se je krivih nazorov navzel, filozofično premislili, kar so pisali. Zato pa sem hotel tudi jaz pesnikove zmote bolj filozofično razmotrili, da bi jih tako dovedel do njihovega pravega vira, ter bi se tako bolj razjasnilo njegovo sorodstvo s početniki najnovejšega našega slovstva. In ravno zato sem tudi pred govoril tudi

(Iz Ptuja) 20. junija, se nam poroča: Prijateljce cerkvenega lepega petja opozorjamo s tem, da bode na dan farnega patrona, t. j. na 29. junija v slovenski cerkvi v Ptuiju pel čitalniški pevski zbor veliko sv. mašo, katero je vglasbil o priliki Habsburške šeststoletnice skladatelj A. Foerster. Popoldne istega dne pa priredi čitalnica v svojih prostorih v „Narodnem domu“ koncert, pri katerem bode svirala vojaška godba in bode pel čitalniški pevski zbor.

(Desetdnevna karentena) se je določila v Trstu za vsako iz Španije došlo ladijo ali parnik, da bi se ne zanesla kolera.

Telegrami.

Dunaj, 22. junija. Pri včerajšnji konferenci liberalne stranke so sklenili resolucijo: slovo na vsak način vzdržati, kar naj jim bo prva in poglavitna reč. Dalje so sklenili izvoliti odbor obstoječ iz 25 mož, ki bo razne predložene programe v jednega združil, ter da bo sporočal v imenu klubov, ki so ga za sedaj pustili v nemar.

Madrid, 22. junija. Včeraj pozdravljali so ljudje kralja v cerkev idočega; civilnemu guvernerju Madridskemu so pa žvižgali in in na redarje streljali z revolverji. Trije redarji so ranjeni, dve osebi pa mrtvi. Sedaj je mir. Kralj je po dogovoru z načelniki opozicije, opustil misel, da bi se v Murcijo peljal. Kabinet Canovas je prošnjo za odstop zopet umaknil.

London, 22. junija. Gladstone pravi, da je sklenil vse odbiti, kar Salisbury za konservativno stranko zahteva.

Vrli Loki

prelepa zahvala za prekrasen in nad vse sijajen sprejem, s katerim je včeraj „Ljubljanskega Sokola“ v pravem pomenu besede iznenadila. Če je bilo že navdušenje med potjo veliko, je bil pokret skozi Loko vse skozi slavnosten sprevod. Prav lepa zahvala toraj vrlim gasilcem, ki so prišli po „Sokola“ na kolodvor; junaškim fantom, ki so ga pozdravljali s strelom; gospodu županu Sušniku, g. Mohorju, slavni čitalnici, kakor tudi prekrasnim krasoticam beli, modri in rudeči za krasen trak in vence. Tisočera zahvala pa vsem Loškimi krasoticam, skupaj, ki so „Sokola“ iz oken s šopki posipale! Bog te poživi, Bog te ohrani vrli rod, bodočnost tvoja je sijajna!

Odbor „Ljubljanskega Sokola“.

Zahvala.

Dne 18. t. m. proti sedmi uri zvečer je vstal skoraj v sredi vasi Kokrice, ki je pičle pol ure od Kranja oddaljena, iz do zdaj še ne gotovo znanega vzroka velik ogenj. Goreti je začelo v butarah, ki so bile pri pōdu posestnika Bedeta zložene. Ker so bile zaradi občutljive suše in precej viharne dneva vse postrešja zelo razsušene, je začel ogenj naglo dalje segati po bližnjih poslopjih. Ali v tej veliki sili je prihitela bližnja Kranjska požarna straža s dvema brizgalnicama in z drugim gasilnim orodjem

o družih Stritarjevih zaveznikih, potem še le sem prišel na našega pesnika, katerega se brez prejšnjih ne more do dobra razumeti.

Kar se pa tiče tega, da me g. pesnik primerja z ošabnim Goljatom, sebe pa s pastirčkom Davidom, zdi se mi ta primera zelo neopravičena. Moti se misliti, da ga je zmagal David velikana le z zdravim razumom in priprostostjo. Ne, nekaj drugega naredilo ga je nezmagovitega: „Jaz pridem k tebi v imenu Gospodovem ker Njegov je boj in on vas bo dal v naše roke!“ Tako je govoril David. Zdaj pa vprašam: kdo se bori v imenu Gospodovem, kdo zastopa njegovo reč? Kdo se bojuje v taborju neverskih Filistejcev, a kdo na strani vernih Izraelcev, jaz ali gosp. pesnik?!

Zadosti. A le za ta pot. G. Stritar in za njim naš pesnik očitata mi, da pobijaje njun panteistični pesimizem maham in udriham po domišljjeni prikazni. S tem je rečeno, da moje razumenje in razlaganje njunih poezij, oziroma spisov, je prenapeto napačno. Vidim toraj, da njima in njunim sodnikom ni zadostovalo, kar sem do sedaj pisal.

(Konec prih.)

na pomoč, kateri je pomagala tudi domača Predoslj-ska brizgalnica. In le temu nevtrudljivemu, vstraj-nemu prizadevanju verle Kranjske požarne straže se je za Bogom največ zahvaliti, da ni cela velika vas Kokrica, ki šteje 60 števil, vsa pogorela, ampak da ste samo le dva posestnika poškodovana po ognji. Podpisani spozná toraj svojo dolžnost, zlasti v imenu vse vasi Kokrice slavni požarni straži Kranjskega mesta za skazano pomoč pri zadnjem ognji na Kokrici s tem svojo najtoplejšo zahvalo očitno izreči.

V Predosljnih dne 20. junija 1885.

Jožef Kerčon, župnik.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali č. gg.:

Župnija Ježica,	11 gl. — kr.
Janez Stamear, župnik v Poljanicah,	2 „ — „
J. Nemanjč, kaplan v Cerkljah,	3 „ — „
Franjo Marešič v Sostrem,	3 „ — „
Ignacij Eržen, župnik v pokoji v Idriji,	2 „ — „
Baltazar Bartol, župnik v pokoji v Spod. Berniku,	5 „ — „
Blaž Petrič, župnik v Blagovici,	3 „ — „
Janez Ev. Vovk, župnik v Sentiernji,	5 „ — „
Anton Kacin, kurat pri sv. Mihaelu,	2 „ — „
Janez Zeller, župnik v pokoji v Olševku,	5 „ — „
P. Rajnerij Kokalj v Kamniku,	6 „ 14 „
Andrej Kalan, duh. pomočnik v Preski,	2 „ — „

Tuji.

20. junija.

Pri **Maliču**: Blau, Leopold, Danner, Sterbenz, trgovci, iz Dunaja. — Jakob Schwarz, e. k. uradnik s soprogo, iz Pilzna. — Matilda Peška, zasebnica, iz Prage. — Hugon Fruhmänn, trg. pot., iz Grada.

Pri **Stonu**: Cezar Somazzi, zasebnik, iz Trsta. — Reza Premoli, zasebnica, iz Monfalcona. — Wosehnagg, fabrikant. — Anton Rudolf, inženir, iz Grada. — Johana Jurkovič, zasebnica, iz Karlova. — Ljudevit Zerkowitz, vinski trg., iz Kanije.

Pri **Južnem kolodvoru**: Adolf Wollmann, trgovec z družino, iz Padove. — G. Goldschmidt, trgovec z materjo, iz Padove. — Jaroslav Peselke, e. k. brzojavni uradnik, iz Trsta.

Pri **Avstrijskemu caru**: Franc Perhavec, e. k. okrajni feldvebelj, iz Krškega.

Želodec

sme se pač gospodar in oskrbnik naših življenskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo se zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je neutrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spočije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravja skrbi.

Če pa ta nesebični pridni minister našega trupla le nekoli oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in ne more več svoje službe redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje.

Koliko nevarnih bolezni ima svoj vzrok v slabem želodcu!!

Prva skrb vsacega človeka naj toraj bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom!

In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodčno bolezen kakor

Piccolijeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani „pri angelu“. Dobro in koristne lastnosti te esence so predobro znane, toraj ni treba daljšega opisovanja. V kratkem e toliko, da ta Piccolijeva esenca zmerom zoper vsako želodečno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu Gabrielu Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani,

Z veseljem Vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim uspehom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec Ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja, katerega sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlote žile.

Provročuje hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. Cambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodcu in trebuhu, ki imajo svoj izvir v pomanjšanju živnih moči, zaradi česar morem podpisani z najmirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Garacuechi, zdravnik Lloydove družbe.

Veliko let že zdravim s čistili različne bolezni, najboljše sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da povzročuje mnogo izpraznjenj, ne da bi dražil čreva.

Trst, dne 1. oktobra 1883.

Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska, toda ne razpošilja se manj kakor 12 steklenic, ki z zavojem in voznim plinom stanejo 1 gl. 36 kr. Pri večjih naročilih primeren odpust.

(18)

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni **G. Piccoli-ja** „Pri Angelu“ v Ljubljani, na Dunajski cesti,

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

22. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	558 „ — „
Kreditne akcije	288 „ 90 „
London	124 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 85 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	61 „ — „

Na prodaj

je po jako nizki ceni

7 železnih štacunskih vrat

s kamenitimi bangerji vred,

5 izločnih oken in dvoje velikih vrat.

KRISPER & URBANC
v Ljubljani.

(1)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštним povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vruiel, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istište Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, vsem spoštovanjem vdani

Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper braunore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila so pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežle izvrše se takoj v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.